

Felsír az énünk halk jajgatással és alig-alig tudnak rá feledést és elnyugvást hímezni gyöngéd elcsitítással és azzal a belátó szomorúsággal, hogy mennyire nem azok vagyunk, akiknek önmagunk legmélyén ígérkeztünk.

Vajjon többek lettünk-e valójában mégis, vagy igaza van teljesen a szomorúságunknak? Vajjon szükséges-e és elkerülhetetlen-e az elkopása bizonyos értékeknek és ezeket tudja-e pótolni a bőséges tapasztalás? Vajjon több-e a mostani megérteni-tudásunk, mint volt a kiméltetlen lendületünk? Vajjon önmagunk gyarlósága érzetének tudatából megszületett alázatosságunk megtisztító melegsége több-e, mint volt nagyszerű magabizásunk? Vajjon több-e a töredezett értékek országában mégis összeszedett akarásunk a jó felé, mint volt az álmodozásunk könnyűsége és a vágyaink magukat-felejtő repülése?

Ki tudna erre felelni. Hiszen talán ez az akart sorsunk és ez a küldetésünk sajátsága, hogy mindig nagyobb legyen a múltunk, mint a jövőnk és a jelen pódiumáról mindig csak felfelé tekinthessünk; mai önmagunk büszke várából a tegnapi énünk értékeire? És, bár nem elég életes és kitöltő a gondolat, de tudva tudjuk, hogy így lesz ez holnap is, így lesz ez a minden kezdetéig, a lét földi határáig.

Folytonos hullámvölgy törvényeiben áll az életünk. Hullámhegy és hullámvölgy váltogatják mindig egymást benne. Illetőleg: ezeken ring a létünk és sodródik az időnk a cél felé, amit — hisszük — láthatatlanul, de mindig-ragyogóan tart előttünk az ég.

Elnevezhetjük a hullámvölgyet a szenvedések völgyének, a fájdalmak elesettségének, a megpróbáltatások küzdelmeinek. És elnevezhetjük a hullámhegyeket az öröm kiszökkenéseinek, a kedv megfeszüléseinek, a lendület csodáinak. Csak az a baj, hogy sokkal hosszabbak és bőségebbek a völgyek bennünk, mint a hegyek. És hiába van itt az elméleti tudás arról, hogy több a szenvedés, mint az öröm, s hogy minden nagy és szép szenvedésből születik, nem elég ez, nem, különösen akkor, ha nagyra szabta a Gondviselés számunkra a keserűség kenyerét.

A próbálgatás is nagy eredmény itt és a félig-sikerült jószándék is diadalmas akaratnak számíthat. Olyan gyarlóak és olyan szegények, olyan érzékenyek, idegesek és olyan fáradtak meg csüggedők vagyunk mi, mindennapi emberek. Olyan ritka közöttünk e téren a hősiesség és olyan kevés a lélek nagy álma.

Mindig azt hisszük, hogy teljesen készen vagyunk, miénk a bölcsesség és tudomány, a szeretet és tapasztalás legnagyobb mértéke és többek már nem is lehetünk. Néha megszáll az elnyugvás, megállás és fölény kísértete és azt gondoljuk, hogy minden úgy nagy általunk és belőlünk a legjobban, ahogyan éppen nagy.

Nem szabad azonban ennyire önmagunkbátornunk és ennyire a kizárólagosság gögjébe elzárkóznunk. Hiszen sokszor akkor vagyunk

a legkicsinyebbek, amikor a legnagyobbaknak képzeljük magunkat és akkor vagyunk a leg-tökéletlenebbek, amikor a legnagyobb tökéletesség öntudatát birtokoljuk. És viszont is áll: sokszor akkor vagyunk a legemberibb, a legkülönb emberek, amikor legjobban vergődünk és küzdünk, amikor az igazi alázatosság fenségében érezzük kicsiny-voltunkat és azt, hogy önmagunkra hagyatva semmik sem vagyunk.

Sokszor friss utakat vág életünk elé egy-egy élmény újsága. Másként meglátott színek és másként megélt, felvett, észrevett dolgok, más emberek hirtelen új sejtésekkel telíthetnek és az élet egyetemesebb arcához közelebb segíthetnek.

Nem szabad pusztán a nyomorúság szakadékaiból látni és nézni a világot, de nem szabad a jólét hozzáférhetetlen magasságaiból sem. Mert miként a mindennapi életben azokkal vagyunk legbensőségebben eljegyezve mindörökké, akikhez az azonos fájdalmak, örömök, szenvedések, vigasztalások, bűnök fűznek, így az élettel szemben is csak az ilyen folytonos és megszakíthatatlan sokoldalúság biztosítja a marandóságot, a nagyobb igazságot, a tökéletesebb értést és az egyetemesebb szeretetet. Vagyis: mindennek a legfájdóbb, de egyúttal legszebb valóságát: az emberibb emberséget...

Előd Marcell:

Jézus a tengeren jár

«A hajó pedig immár a tengernek közepette vala és a haboktól háborgattatik vala.»

(Máté 14, 24.)

Békeidőben történt, van vagy tíz esztendeje. . . . Három nap és három éjjel hasította már a Conte Rosso, a hatalmas 20.000 tonnás olasz óceánjáró, az Atlanti-óceán mélytitkú vizeit. A hullámok és a felhők szeszélyes, ezer változatú gomolygása, zúgása gyönyörködtette szemünket. Itt-ott karcsú delfínek csapata úszott versenyt a hajóval, repülőhalak rebbentek fel a vízből s a taréjos hullámok között olykor felütötte félelmetes fejét egy cápa . . . Mindenütt csak víz, víz s az égbolt fönséges végtelensége!

Hatemeletes úszó palotánk olyan, mint egy mesebeli luxus-szálló, amelyben minden pompa és kényelem megvan. Egy világfürdő mondain élete folyik egy ilyen hajón. Az utasok későn kelnek, majd a márványmedencés uszodába mennek, utána napfürdő, tenisz, golf, változatos szakácművészet, zene, mozi, gazdag könyvtár, táncsték stb. A hajón naponként, a leg-tökéletesebb nyomdai technikával, napilap, az illusztrált «Giornale Atlantico» jelent meg, olasz és spanyol nyelven.

Mikor a hajó kivergődött az európai kikötőkből és elhagyva Gibraltár erődjait, neki-futott a végtelen Atlanti-óceánnak, lámpaláz-szerű érzés fogott el, mondhatnám — tenger-

láz. Az arányok egyszerre megváltoznak, az óriáshajóból hullámok játéka lesz és Neptunus tajtékzó paripái veszik át az uralmat. Genova, Nizza, Barcelona, Gibraltár között legalább az egyik oldalon, lát az ember partot, vagy legalább is sejthet, ha távolban világítótornyok fényjátéka dereng az éjszakában, de most rajta járunk az elsüllyedt világűrészeket rejtő, misztikus vizeken, szembe megyünk a parttalan végtelenséggel! Felszaladtam a parancsnoki hid elé és napfelkeltétől napnyugtáig, szinte megszakítás nélkül, ismerkedtem a tengerrel. Láttam végtelen közönyét, hidegségét, de láttam pompázó színjátékait is. Mikor ezüst kincsekkel szórja tele hullámaival a Nap, amikor gomolygó trópusi felhők futnak végig a vizen és esőfüggöny zúdul a hajóra, amikor alkonyórán a Nap, mint egy ősmáglya, melyen az örök elmúlás áldozik, a lángoló üszköket szórja a tengerre, amely most olyan, mintha ömlő bronz folyná körül a szoborra merevedett hajót. Élveztem a beethoveni merengés mélyen szép óráit, amikor holdfény-szőnyegen himbálódzik a hajó, hullám-harpeggiók halk ritmusában... És láttam viharát, az egeket ostromlót, amikor görcsösen kapaszkodtam korlátokba és kötelekbe, hogy a száguldó passzát-szelek le ne sodorjanak a fedélzetről és csodálattal gondoltam arra a rajongó hitű, genovai hajósra, aki először vágott neki, három vitorlásával és kezdetleges felszerelésével, ennek a végtelen fönségű tengerártnak és először kötött ki a nyugatindiai szigeteken, Amerikában.

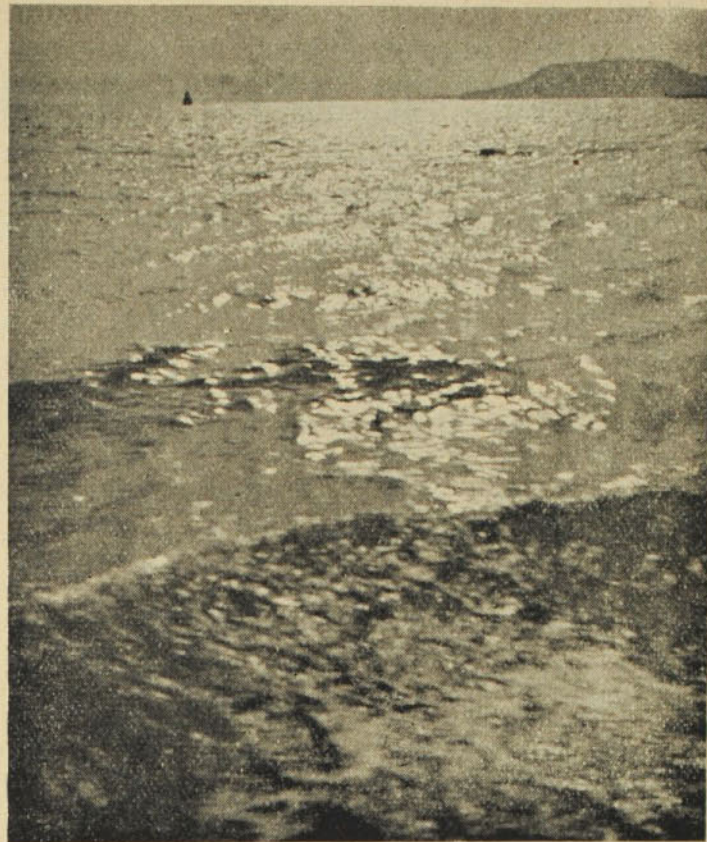
A sokféle szórakozás mellett voltak a hajóéletnek komolyabb hangulatai is, megszentelt percek a magánynak, a magábaszállásnak...

Vasárnap reggel volt. A gyönyörű, empire-stilusú zeneteremben, kifüggesztett tábla jelezte, hogy a SS. Messa, a szentmise délelőtt 10 óra 30 perckor kezdődik.

Kis, díszes faragású asztalka az oltár, Róma felé fordítva.

Megkezdődik a szentmise. Az olasz páter nagyon szépen, szabályosan celebrálja, bár a hullámok erősen himbálják hajónkat. Olasz előkelőségek, spanyol diplomaták, különleges brazíliai és argentinai egyenruhák; vagyunk vagy ötvenen. A templomi zenét zongorahegedű-cselló triója szolgáltatja. Haendel Largóját játsszák, nagyon hangulatos. A színes üvegablakokon beragyog néhány játékos nap-sugár, megsokszorozva a kis oltár két viaszgyertyácskájának remegő fényét...

Most az evangéliumhoz ért a páter és kifordul a közönség felé. Zengzetes olasz nyelven hallom a jól ismert bibliai idézetet, az «évangelséliót». «Nézzétek a mezők liliomait» — Vedete i gigli del campo... És valóban, Salamon király minden dicsőségében nem volt olyan tökéletes és nagyszerű, mint ez a berilzöld és türkizkék színekben váltakozva pompázó tenger és a föléje boruló Ég festői színvarázsa, rózsaujjú hajnali köntöse, Nap-bogláros, szik-

«Hullámzó Balaton tetején...» (Hún Sándor felv.)

rázó déli ünneplője és csillag-milliókkal himzett, nagy estélyi belépője...

Halkan, dallamosan szól a misecsengengettyű... A miseáldozat szent misztikuma közeleg... És a messze tengeren egy bánatos magyar meaculpázik, könyörög egy árva kis hazáért, otthon hagyott kedvesekért, könnyező édesanyáért...

És az Úrfelmutatás magasztos percében mintha csak megállt volna a hajó, elcsendesedtek a háborgó hullámok, vadul hajhászó szelek...

Ite, missa est!

Igen, most Jézus járt a tengeren és mindennek Néki engedelmeskednek vala...

P. Gyéressy Ágoston O. S. P.:

A Szeplőtelen pszichológiája

A Szeplőtelen tehát Krisztus mellett Isten valóra vált álma az emberről! Ilyennek gondolt, ilyennek akart Ő minket... Ha méltók lettünk volna rá, ha nem rontottuk volna el velünk való tervét! Csak a Szűzanya volt